

KOZIOROŻEC

GWIAZDOZBIÓR POLSKIEJ PIOSENKI

9 stycznia

Opracowanie: Wojciech Dąbrowski www.spotkaniapiosenka.org

FELIKS KONARSKI

(pseudonimy: *Ref-Ren*, *Kafelek*, ur. 9 stycznia 1907 roku, Kijów, zm. 12 września 1991 roku, Chicago), poeta, satyryk, aktor i piosenkarz, ukończył Uniwersytet Warszawski (Wydział Prawa). Współpracował z teatrykami rewiowymi i kabaretami warszawskimi (*Qui pro Quo*, Teatr *Nowości*), założył własny teatr objazdowy (1935).

Pisał wiersze i skecze, był konferansjerem i szefem artystycznym własnych rewii (*Gdy wojsko idzie*, *banda gra*, *W murowanej piwnicy*), komponował ballady i piosenki z własnymi tekstami: *Wiosna*, *wiosna jest nareszcie*, *Gdzie twój tata*, *smarkata* (wyk. Zula Pogorzelska), *Pięciu chłopców z Albatrosa* (wyk. chór rewelersów *Eugena*, Lwów, 1936), polka *Strażak* (*Tu się pali jak cholera...*), *Zagraj Antoś tango*.

Po wybuchu wojny prowadził we Lwowie kabaret w kinoteatrze *Stylowy*, grał w amatorskiej orkiestrze kolejowej. Wywieziony w głąb Związku Radzieckiego, wstąpił do II Korpusu Armii Polskiej *Władysława Andersa*.

Zorganizował i prowadził zespół rewiowy *Polish Parade* (1941), z którym przemierzył szlak bojowy przez Irak, Syrię, Palestynę i Egipt do Włoch. Napisał tekst pieśni żołnierskiej *Czerwone maki* (muz. Alfred Schütz, 17/18 maja 1944 roku, pierwsze wykonanie: duet *Renata Bogdańska* i *Gwidon Borucki*, 28 maja 1944 roku).

Po wojnie przebywał na emigracji w Londynie, występował w klubie *Orla Bialego* w rewiach *Mariana Hemara*. Pisał wiersze patriotyczne (*Na śmierć gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego*) i nostalgiczne piosenki (*Gdyby*, *Kataryniarz*, *Kto nad Wisłą się urodził*, *Na Wysokim Zamku*, *Pod namiotem*, *Powitasz mnie łzą*, *Ta joj! Ta Lwów!*) dedykowane Polakom przebywającym na emigracji. Od 1965 roku mieszkał i pracował w Chicago, prowadził z żoną *Niną Oleńską*, własny teatr *Ref-Rena* i audycje radiowe *Czerwone maki*.

Spektakl muzyczny *Refreny Ref-Rena* zrealizowali *Izabella Bukowska* i *Wojciech Machnicki* (reż. *Alicja Choińska*, opr. muz. *Zbigniew Rymarz*, Teatr *Polski*, Warszawa, prem. 6 listopada 2005 roku, honorowe wyróżnienie *Złoty Liść Retro* na *II OFPR* im. Mieczysława Fogga, Kraków, 2005).

CZERWONE MAKI

Muzyka: **Alfred Schütz** *Al Suito*, słowa: **Feliks Konarski**
pieśń napisana 17/18 maja 1944 roku w Campobasso podczas szturm polskich jednostek na *Monte Cassino*.

1.

Czy widzisz te gruzy na szczycie?
Tam wróg twój się ukrył jak szczur.
Musicie, musicie, musicie
Za kark wziąć i strącić go z chmur.
I poszli szaleni, zażarci,
I poszli zabijać i mścić,
I poszli, jak zwykle uparci,
Jak zawsze z honorem się bić.

Refren:

Czerwone maki na Monte Cassino
Zamiast rosy piły polską krew.
Po tych makach szedł żołnierz i ginął
Lecz od śmierci silniejszy był gniew.
Przejdą lata i wieki przemina,
Pozostaną ślady dawnych dni
I tylko maki na Monte Cassino
Czerwieńsze będą, bo z polskiej wzrosły krwi.

2.

Runęli przez ogień straceńcy,
Niejeden z nich dostał i padł,
Jak ci z Samosierry szaleńcy,
Jak ci spod Rokitna sprzed lat.
Runęli impetem szalonym
I doszli. I udał się szturm.
I sztandar swój biało-czerwony
Zatknęli na gruzach wśród chmur.

Refren: Czerwone maki...

3.

Czy widzisz ten rząd białych krzyży?
To Polak z honorem brał ślub.
Im dalej pójdziesz, im wyżej,
Tym więcej ich znajdziesz u stóp.
Ta ziemia do Polski należy,
Choć Polska daleko jest stąd,
Bo wolność krzyżami się mierzy,
Historia niejeden zna błąd.

Refren: Czerwone maki...

Zwrotka dopisana w 25. rocznicę bitwy (1969):

Ćwierć wieku, koledzy, za nami,
Bitewny ulotnił się pył.
I klasztor białymi murami
Na nowo do nieba się wzbil.
Lecz pamięć tych nocy upiornych
I krwi, co przelała się tu
Odzywa się w dzwonach klasztornych,
Grających poległym do snu.